

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ NUTARIMAS

Antraštės pakeitimai:

Nr. [897](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4295 (2009-08-29)

DĖL MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ DARBUOTOJŲ DARBO UŽMOKESČIO DIDINIMO 2009–2012 METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2008 m. gegužės 28 d. Nr. 509
Vilnius

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–2008 metų programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2006 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. X-767 (Žin., 2006, Nr. [80-3143](#)), 3.6 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a** :

1. Patvirtinti Mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio didinimo 2009–2012 metų programą (pridedama).

Punkto pakeitimai:

Nr. [897](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4295 (2009-08-29)

2. Nustatyti, kad konkrečios Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos Mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio didinimo 2009–2012 metų programai įgyvendinti 2009–2012 metais numatomos rengiamuose Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymų projektuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [897](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4295 (2009-08-29)

Ministras Pirmininkas

Gediminas Kirkilas

L. e. švietimo ir mokslo ministro pareigas

Roma Žakaitienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2008 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. 509

Pavadinimo pakeitimai:

Nr. [897](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4295 (2009-08-29)

MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ DARBUOTOJŲ DARBO UŽMOKESČIO DIDINIMO 2009–2012 METŲ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio didinimo 2009–2012 metų programa (toliau vadinama – ši programa) taikoma valstybinių aukštųjų mokyklų ir valstybės mokslinių tyrimų įstaigų, kurių teisinė forma yra biudžetinė įstaiga (toliau kartu vadinama – mokslo ir studijų institucijos), vadovams, jų pavaduotojams, akademinų padalinių vadovams, jų pavaduotojams, moksliniams sekretoriams, mokslo darbuotojams, kitiems tyrėjams ir dėstytojams (toliau kartu vadinama – darbuotojai), kurių darbo apmokėjimo sąlygas reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. balandžio 4 d. nutarimas Nr. 337 „Dėl Mokslo ir studijų institucijų vadovų, jų pavaduotojų, akademinų padalinių vadovų, jų pavaduotojų, mokslinių sekretorių, mokslo darbuotojų, kitų tyrėjų ir dėstytojų darbo apmokėjimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 42-1582).

Punkto pakeitimai:

Nr. [897](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4295 (2009-08-29)

2. Šios programos paskirtis – numatyti mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio didinimą iki 2012 metų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [897](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4295 (2009-08-29)

3. Šioje programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. ESAMOS BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Lietuva kartu su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis yra pasirinkusi žinių visuomenės kūrimo kelią ir iškėlusį sau tikslą tapti konkurencinga šalimi, kurioje žiniomis grįsta ekonomika užtikrintų aukštą gyvenimo lygį ir socialiai saugią visuomenės plėtrą. Studijos, moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra yra kartinės žinių visuomenės kūrimo atramos, kartu su inovacijų kūrimu sudarančios vadinamąjį „žinių trikampį“. Lietuva turi gerai išplėtotą aukštojo mokslo sistemą ir pajėgų mokslo potencialą, tačiau mokslo ir studijų institucijų veiklos rezultatai netenkina šiandieninių ir strateginių šalies reikmių. Verslo atstovai ir plačioji visuomenė reiškia nepasitenkinimą aukštojo mokslo kokybe ir nepakankama sąveika su ūkio poreikiais. Mūsų šalies mokslinių tyrimų ir inovacijų rodikliai yra vieni žemiausių Europoje. Ypač didelę grėsmę šalies mokslui ir studijoms kelia smukęs mokslininko karjeros prestižas, vidutinio amžiaus ir jaunų tyrėjų bei dėstytojų stoka, grėsmingai didėjantis „protų nuotėkis“ į konkuruojančias užsienio šalis. Šioms problemoms spręsti reikia neatidėliotinių sprendimų ir prioritetinės paramos ilgalaikiai mokslo ir studijų plėtrai.

5. Pertvarkant mokslo ir studijų sistemą, siekiama užtikrinti mokslo ir studijų sistemos atitiktį šalies ūkio ir visuomenės poreikiams, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės) plėtros kokybę ir konkurencingumą Europos Sąjungos ir pasaulio mastu. Tačiau sėkminga pertvarka neįmanoma esant nekonkurencingam mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo apmokėjimui.

6. Šiuo metu mokslo ir studijų institucijų darbuotojų atlyginimas mažesnis nei atitinkamos kvalifikacijos darbuotojų atlyginimas viešojo administravimo institucijose, versle, taip pat užsienio šalių mokslo ir studijų institucijose. Nepadidinus atlyginimų, neįmanoma išspręsti „protų nuotėkio“ problemos.

7. Aukštosiose mokyklose nėra konkurencijos užimti dėstytojo pareigybę. Siekdami daugiau uždirbti, dėstytojai priversti dėstyti keliose aukštosiose mokyklose. Tai neskatina konkrečioje aukštojoje mokykloje kurti bendros mokslinės aplinkos, kurios pagrindas – dėstytojų dalyvavimas mokslinių tyrimų ir jų taikymo projektuose, dėstytojų metodikų tobulinimas ir metodinių leidinių rengimas, abipusio pasitikėjimo aplinkos studentams perteikiant žinias ir ugdant gebėjimus, kurių reikia būsimajai profesinei veiklai, kūrimas.

8. Dėl mažų atlyginimų jaunieji specialistai nesirenka akademinės veiklos, todėl mokslo ir studijų institucijose labai aktuali personalo senėjimo problema. Jaunieji specialistai, įgiję tam tikrą profesinę patirtį, renkasi privatų sektorių arba viešojo administravimo institucijas, kuriose darbo užmokestis gerokai didesnis.

9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–2008 metų programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2006 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. X-767 (Žin., 2006, Nr. [80-3143](#)), 3.6 punkte numatyta didinti aukštųjų mokyklų dėstytojų ir mokslo darbuotojų atlyginimus. Įgyvendinant šią nuostatą, 2007 metais mokslo ir studijų institucijų darbuotojų atlyginimai buvo didinami du kartus: nuo 2007 m. liepos 1 d. dėstytojų ir mokslo darbuotojų darbo užmokestis buvo padidintas 20 procentų (iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto algoms padidinti buvo skirta 35,6 mln. litų), nuo 2007 m. rugsėjo 1 d. mažiausiai uždirbančių akademinį darbuotojų (asistentų, jaunesniųjų mokslo darbuotojų, lektorių, mokslo darbuotojų, tyrėjų) darbo užmokestis buvo padidintas dar 10 procentų (šiam tikslui iš Privatizavimo fondo skirta 5,5 mln. litų).

10. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis, 2007 metų IV ketvirtį valstybės sektoriaus aukštojo universitetinio mokslo darbuotojų vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis buvo 2 323 litai, mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos, finansuojamos iš biudžeto, darbuotojų – 2 081,7 lito. Nors mokslo ir studijų institucijų darbuotojų vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis minėtuoju laikotarpiu viršijo šalies vidutinį mėnesinį bruto darbo užmokestį (2 052 litai), jis buvo gerokai mažesnis už valstybės sektoriaus darbuotojų, dirbančių viešojo valdymo ir gynybos srityje, vidutinį mėnesinį bruto darbo užmokestį (2 637,9 lito).

11. Nuo 2008 m. sausio 1 d. dėstytojų ir mokslo darbuotojų darbo užmokestis padidintas 20 procentų: 11,3 procento padidinta bazinė mėnesinė alga ir 8,7 procento padidinti dėstytojų ir mokslo darbuotojų tarnybinių atlyginimų koeficientai (Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžete tam skirta 88,7 mln. litų).

12. Palyginus dėstytojų ir mokslo darbuotojų vidutinius tarnybinių atlyginimų dydžius, nustatytus iki 2007 m. liepos 1 d., su vidutiniais tarnybinių atlyginimų dydžiais, nustatytais 2008 metams, matyti, kad žemiausių pareigybių akademinio darbuotojų tarnybiniai atlyginimai padidėjo vidutiniškai 60 procentų, kitų – vidutiniškai 45 procentais. Tačiau to nepakanka mokslo ir studijų sistemos pertvarkos tikslams įgyvendinti. Kad mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokestis būtų konkurencingas darbo rinkoje, būtina užtikrinti ilgalaikį jo didėjimą.

III. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINYS

13. Šios programos tikslas – didinti tyrėjo ir dėstytojo profesijų patrauklumą, gerinti studijų kokybę ir stiprinti mokslinį šalies potencialą, užtikrinant ilgalaikį mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio didėjimą.

14. Šios programos uždavinys – užtikrinti, kad mažiausias tyrėjų ir dėstytojų atlyginimas viršytų vidutinį valstybės sektoriuje dirbančiųjų atlyginimą, atitinkamai didinant visų mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokestį.

IV. VERTINIMO KRITERIJAI IR NUMATOMI REZULTATAI

15. Šios programos vertinimo kriterijus – mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio padidėjimo procentas jos įgyvendinimo laikotarpiu.

16. Numatoma, kad:

16.1. Įgyvendinus šią programą, mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokestis padidės iki 50 procentų, palyginti su jų darbo užmokesčiu, gautu 2008 metais.

16.2. Padidinus darbo užmokestį, tyrėjo ir dėstytojo profesijos taps patrauklesnės, jas rinksis daugiau jaunų žmonių, mokslo ir studijų institucijos bus pajėgios konkuruoti darbo rinkoje dėl geriausių specialistų.

16.3. Šios programos įgyvendinimas leis sudaryti sąlygas gerinti studijų kokybę ir stiprinti mokslinį šalies potencialą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1376](#), 2008-12-30, *Žin.*, 2009, Nr. 2-31 (2009-01-08)

Nr. [897](#), 2009-08-26, *Žin.*, 2009, Nr. 103-4295 (2009-08-29)

V. PROGRAMOS PRIEMONĖS IR ĮGYVENDINIMAS

17. Ši programa įgyvendinama nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [897](#), 2009-08-26, *Žin.*, 2009, Nr. 103-4295 (2009-08-29)

18. Įgyvendinant šią programą, mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokestis nuo 2009 m. sausio 1 d. didinamas vidutiniškai 5,6 procento, o nuo 2011 m. sausio 1 d. – atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes ir vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio kitimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1376](#), 2008-12-30, *Žin.*, 2009, Nr. 2-31 (2009-01-08)

Nr. [897](#), 2009-08-26, *Žin.*, 2009, Nr. 103-4295 (2009-08-29)

19. Jeigu šios programos įgyvendinimo laikotarpiu indeksuojama bazinė mėnesinė alga arba kitas bazinis dydis, pagal kurį apskaičiuojamas mokslo ir studijų institucijų darbuotojų tarnybinis atlyginimas, šis indeksavimas neįskaitomas į šios programos 18 punkte nurodytą darbo užmokesčio padidinimą.

20. Šios programos įgyvendinimą organizuoja ir koordinuoja Švietimo ir mokslo ministerija. Švietimo ir mokslo ministerija kartu su Finansų ministerija ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija rengia ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei šios programos įgyvendinamųjų teisės aktų projektus.

21. Už šios programos įgyvendinimą Švietimo ir mokslo ministerija atsiskaito Lietuvos Respublikos Vyriausybei teisės aktų nustatyta tvarka.

VI. PROGRAMOS FINANSAVIMAS

22. Ši programa 2009–2012 metais finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [897](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4295 (2009-08-29)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1376](#), 2008-12-30, Žin., 2009, Nr. 2-31 (2009-01-08)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. GEGUŽĖS 28 D. NUTARIMO NR. 509 "DĖL MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ DARBUOTOJŲ DARBO UŽMOKESČIO DIDINIMO 2009-2011 METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [897](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4295 (2009-08-29)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. GEGUŽĖS 28 D. NUTARIMO NR. 509 "DĖL MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ DARBUOTOJŲ DARBO UŽMOKESČIO DIDINIMO 2009-2011 METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

*** Pabaiga ***

Redagavo Vilija Tamaliūnienė (2009-09-01)

vitama@lrs.lt